

ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ЗАХОДІВ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ УКРАЇНИ ТА РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ, ЇХ ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

Курсант 306 н.г. Веретюк В.М.

Науковий керівник: викладач кафедри спеціальної техніки та оперативно-розшукового документування, кандидат юридичних наук Марков М.М.

Оперативно-розшукова діяльність (ОРД), як впливає з її законодавчого визначення, здійснюється за допомогою проведення оперативно-розшукових заходів (ОРЗ). Так як оперативно-розшукові заходи складають першооснову ОРД, її зміст, то теоретичне дослідження її проблем повинно починатися в першу чергу з вивчення оперативно-розшукових заходів.

Одне з перших визначень ОРЗ було сформульовано О.Г. Лекарем (1966 р.), що під оперативно-пошуковими заходами розумів «дії працівників органів охорони суспільного ладу, засновані на використанні наявних у їхньому розпорядженні негласних засобів і методів у поєднанні із голосними і створені задля вирішення приватних завдань оперативно-розшукової діяльності».

Серед характерних ознак оперативно-розшукових заходів у даному визначенні вказані такі:

- спеціальний суб'єкт дій від імені співробітників органів внутрішніх справ;
- використання гласних і негласних засобів і методів;
- спрямованість влади на рішення приватних завдань

ОРД.

Оперативно-розшукові заходи (ОРЗ) - це складовою структурний елемент оперативно-розшукової діяльності, що складається з системи взаємопов'язаних дій, спрямованих на вирішення конкретних тактичних завдань. За своєю суттю ОРЗ

спрямовані на добування інформації, виявлення прихованих (приховуваних) злочинів, ознак і фактів злочинної діяльності, їх суб'єктів, розшук зниклих осіб.

Відповідно до ст. 6 Федерального Закону Російської Федерації, до оперативно-розшукових заходів відносяться:

- Опитування громадян.
- Наведення довідок.
- Збір зразків для порівняльного дослідження.
- Перевірочна закупівля.
- Дослідження предметів і документів.
- Спостереження.
- Ототожнення особистості.
- Прослуховування телефонних переговорів.
- Зняття інформації з технічних каналів зв'язку.
- Оперативне впровадження.
- Контрольована поставка.
- Оперативний експеримент.

Особливими умовами для проведення ОРЗ, які обмежують конституційні права громадян на таємницю листування, телефонних переговорів, поштових, телеграфних та інших повідомлень, переданих по мережах електричного і поштового зв'язку, а також право на недоторканність житла є судове рішення і наявність інформації про:

ознаках підготовлюваного, що здійснюється або досконалого протиправного діяння, за яким ведення попереднього слідства обов'язково;

осіб, що підготовляють, які роблять чи вчинили протиправне діяння, за яким ведення попереднього слідства обов'язково;

події або дії (бездіяльність), що створюють загрозу державної, військової економічної чи екологічної безпеки Російської Федерації.

При здійсненні оперативно-розшукової діяльності, одним з найбільш важливих її елементів є дотримання прав і свобод людини і громадянина. Такий підхід з боку органів, що

здійснюють оперативно-розшукову діяльність, допоможе їм виконувати свої обов'язки в повному обсязі, з дотриманням прав громадян, з вибором і застосуванням конкретної оперативно-розшукового заходу та залученням осіб винних у скоєному.